

Деякі питання надання медичної допомоги внутрішньо переміщеним особам в умовах воєнного стану

Міністерство охорони здоров'я України задля забезпечення усіх громадян, які покинули місця постійного проживання і тимчасово змушені проживати в інших регіонах країни, належним рівнем медичного обслуговування, вкотре звертає увагу, що на сьогодні вживаються усі заходи для того, щоб вимушені переселенці отримували необхідну медичну допомогу безкоштовно та у повному обсязі.

Так відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2022 № 496 «Деякі питання надання первинної медичної допомоги в умовах воєнного стану» первинна медична допомога для внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) надається без переукладання декларацій із сімейним лікарем. ВПО можуть бути прийняті у будь-якому закладі охорони здоров'я, якщо він здатен забезпечити необхідне лікування, наявність декларації для цього не обов'язкова.

У закладі, який надає первинну медичну допомогу, можна отримати:

- динамічне спостереження за станом здоров'я;
- діагностику та лікування захворювань;
- базові тести та аналізи;
- направлення до лікарів вузької спеціалізації чи на обстеження;
- паліативну допомогу;
- щеплення відповідно до календаря профілактичних щеплень;
- рецепти за програмою «Доступні ліки» та інсулін.

Наголошуємо, що заклади охорони здоров'я, які працюють за програмою медичних гарантій (далі – ПМГ), повинні надавати необхідну медичну допомогу, у тому числі ВПО, безоплатно. Стаціонарна медична допомога також надається безоплатно за ПМГ у закладах охорони здоров'я, які підписали договори з Національною службою здоров'я України.

Надання екстреної медичної допомоги ВПО здійснюється безоплатно попри наявність або відсутність підписаної із лікарем декларації за місцем їх фактичного перебування незалежно від місця реєстрації.

Міністерство охорони здоров'я України нагадує, що повторний огляд для **продовження інвалідності** можна пройти після завершення воєнного стану.

Повторний огляд, строк якого припав на період дії воєнного стану на території України, переноситься на строк після припинення/скасування воєнного стану, але не пізніше шести місяців після його припинення/скасування.

Для отримання соціальних виплат особам з інвалідністю проходити повторний огляд для підтвердження інвалідності не потрібно. Постановою КМУ від 30.03.2022 № 390 «Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін щодо строку повторного огляду осіб з інвалідністю та продовження строку дії деяких медичних документів в умовах воєнного стану» продовжено строк дії інвалідності, відсотків втрати працездатності та індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю на весь термін дії воєнного стану на території України і 6 місяців після його припинення/скасування.

Діти та дорослі з інвалідністю мають можливість отримувати, відповідно до індивідуальної програми реабілітації, без проходження повторного огляду ЛКК чи МСЕК:

- соціальні виплати;
- реабілітаційні послуги та допоміжні вироби (милиці, ходунки, крісла колісні), засоби інконтиненції, наприклад, памперси, катетери тощо;
- освітні послуги;
- відповідні пільги.

Протягом дії воєнного стану та шість місяців після його припинення або скасування – відповідно до постанови КМУ від 08.03.2022 № 225 «Деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України» – українці мають право звертатися до МСЕК для встановлення інвалідності заочно та незалежно від місця проживання чи перебування.

Тобто, якщо людина не має можливості прибути до МСЕК, комісія може приймати рішення про встановлення інвалідності заочно на підставі направлення закладу охорони здоров'я.

Згідно з чинним законодавством, медико-соціальна експертиза для встановлення групи інвалідності проводиться за направленням закладу охорони здоров'я після проведення діагностичних, лікувальних і реабілітаційних заходів, за наявності відомостей, які підтверджують стійке порушення функцій організму, обумовлених захворюваннями, наслідками травм чи вродженими вадами, які спричиняють обмеження життєдіяльності.

Лікуючий лікар, у тому числі сімейний лікар, до якого звернувся за медичною допомогою пацієнт, в разі потреби оформлює направлення на МСЕК (форма 088/о).

Звертаємо увагу, що укладання декларації між пацієнтом з внутрішньо переміщених осіб та лікарем, який оформляє направлення на МСЕК, не потрібно, законодавчі підстави вимагати її відсутні.

В умовах воєнного стану **продовжує діяти програма «Доступні ліки»**. Пацієнти, які потребують амбулаторного лікування серцево-судинних захворювань, цукрового діабету першого/другого типу, нецукрового діабету, бронхіальної астми, розладів психіки та поведінки, епілепсії, можуть отримати лікарські засоби, що входять до програми, безоплатно або з невеликою доплатою.

Фінансування програми «Доступні ліки» не зупинялось ні на день і аптеки, що мають договір з НСЗУ, отримують відшкодування від НСЗУ за відпущені ліки як за електронними, так і паперовими рецептами.

Структурні підрозділи з питань охорони здоров'я державних адміністрацій визначають місця, де видаються лікарські засоби та медичні вироби, та повідомляють про це населення. У цих пунктах пацієнти отримують необхідні препарати, які надходять в якості благодійної (гуманітарної) допомоги.

На період воєнного стану, МОЗ спрощено всі процедури щодо обігу лікарських засобів в частині реєстрації препаратів, рецептурного відпуску їх з аптек, ввезення на територію України, як зареєстрованих так і не зареєстрованих лікарських засобів, державного контролю якості, клінічних

випробувань, для того щоб працював весь ланцюг постачання фармпродукції в Україні, а пацієнти отримували необхідні препарати в цій складній ситуації.

Для забезпечення доступу пацієнтів до цих ліків на період воєнного стану було спрощено процедури їх отримання, зокрема пацієнти можуть отримувати такі лікарські засоби за електронним або за паперовим рецептом. Якщо лікар має доступ до електронної системи охорони здоров'я, він створює електронний рецепт, якщо ні – виписує паперовий.

В той же час, Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, як органом ліцензування у сфері обігу лікарських засобів, у тестовому режимі запущено в роботу інтернет-ресурс пошуку аптек, де відображаються аптеки, які працюють «на даний час», а також ті, які зачинено. Ресурс доступності аптек працює за посиланням <https://apteka.dls.gov.ua/> . Перелік доступних аптечних закладів та дані щодо актуальності розкладів оновлюються з інтервалом 10 хв. Також мапу з працюючими аптеками можна знайти за посиланням <https://geoapteka.ua/map#list> .

Наявність лікарських засобів в обраному або найближчому аптечному закладі також можна перевірити за допомогою сервісу [Tabletki.ua](https://tabletki.ua) за посиланням: <https://tabletki.ua> .